

महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान
(जिल्हास्तर) राबविण्याबाबत.....

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: नगरो-२०१५/प्र.क्र.२३२/नवि-३३
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक :- १६ मे, २०१६

- संदर्भ :-** १) शासन निर्णय क्रमांक- एनयुआर-२००८/प्र.क्र. २०३/नवि-३३, दि. २० फेब्रुवारी, २०१०.
२) शासन निर्णय क्रमांक- जिवायो-१००७/प्र.क्र. ३९/का-१४४४, दि. १६ फेब्रुवारी, २००८.
३) शासन निर्णय क्रमांक- एनयुआर-२०१०/प्र.क्र. ३१७/१०/नवि-३३, दि. ६ नोव्हेंबर, २०१०.
४) शासन निर्णय क्रमांक- नगरो-२०१४/प्र.क्र. ११९/नवि-३३, दि. २१ ऑगस्ट, २०१४.

प्रस्तावना :-

राज्यातील नागरी भागांचा सुनियोजित विकास साधण्याच्या दृष्टीने राज्यात “महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान” हे अभियान राबविण्याचा निर्णय संदर्भाधीन क्र. १ वरील शासन निर्णयान्वये राज्य शासनाने घेतला होता. सदर शासन निर्णयामध्ये उक्त महाअभियान राज्यस्तरावरून राबविण्याची कार्यपद्धती स्पष्ट करण्यात आली होती आणि नागरी पायाभूत सुविधांच्या बळकटीकरणा संदर्भात **जिल्हा योजनेखाली** करावयाच्या कार्यवाही विषयी पुढीलप्रमाणे तरतूद करण्यात आली आहे :-

“महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान अंतर्गत या शासन निर्णयाच्या परिच्छेद-०२ मध्ये दर्शविलेल्या ज्या क्षेत्रातील प्रकल्प अनुज्ञेय आहेत त्या क्षेत्रातील लहान प्रकल्पांकरिता जिल्हा नियोजन समितीमार्फत जिल्हा योजने अंतर्गत नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना अनुदान उपलब्ध व्हावे, यासाठी एक स्वतंत्र लेखाशिर्ष उघडण्यात येईल. त्याबाबतचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील. जिल्हा योजने अंतर्गत सदर लेखाशिर्षाखाली उपलब्ध होणाऱ्या तरतुदींतून घ्यावयाच्या प्रकल्पांसाठी देखील संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांची मागणी असल्यास परिच्छेद ६ (iii) मध्ये दर्शविलेल्या वित्तीय आकृतिबंधाच्या अधीन राहून आवश्यक कर्जाचा हिस्सा MUIDCL किंवा यथास्थिती MMRDA कडून उपलब्ध करून देण्यात येईल.”

सदर तरतुदीच्या अनुषंगाने जिल्हा योजनेतून नागरी पायाभूत सुविधांच्या बळकटीकरणासाठी “महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान (जिल्हास्तर)” हे अभियान जिल्हास्तरावरून राबविण्याच्या दृष्टीने संदर्भाधीन क्रमांक-३ वरील शासन निर्णयानुसार आदेश निर्गमित केले आहेत. त्यानंतर, राज्यस्तरावरील महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियानाबाबत सुधारित आदेश संदर्भांकित क्रमांक-४ येथील शासन निर्णयान्वये करण्यात आले आहेत. त्या धर्तीवर महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान (जिल्हास्तर) मध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

आता समक्रमांकाचा दिनांक ०६ नोव्हेंबर, २०१० चा शासन निर्णय अधिक्रमित करून महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान (जिल्हास्तर) बाबत शासन **पुढील प्रमाणे निर्णय घेत आहे.**

१. अभियानाचे सर्वसाधारण स्वरूप :-

- i. प्रत्येक जिल्ह्यातील सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या कार्यक्षेत्रात नागरी पायाभूत सुविधांमध्ये श्रेणीवाढ तसेच त्यांच्या विस्तारीकरण व बळकटीकरणाशी संबंधित लहान स्वरूपाच्या उपाय योजना राबविण्यासाठी महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान (जिल्हास्तर) जिल्हा योजनेतून राबविण्याचा शासन निर्णय घेतलेला आहे.
- ii. सदर अभियानाकरिता दरवर्षी जिल्हा योजने अंतर्गत जिल्हा नियोजन समितीच्या मान्यतेने संबंधित लेखाशिर्षाखाली आवश्यक ती तरतूद करण्यात यावी.
- iii. सर्व जिल्हा नियोजन समित्यांनी सदर बाबीची नोंद घेऊन प्रत्येक आर्थिक वर्षात सदर अभियानासाठी आवश्यक तरतूद करण्याची दक्षता घ्यावी.
- iv. सदर अभियानांतर्गत अस्तित्वातील नागरी पायाभूत सुविधांचा दर्जा उंचावणे किंवा त्यात सुधारणा घडवून आणणे यासारख्या कामांना प्रथम प्राधान्य देण्यात यावे.
- v. नागरी पायाभूत सुविधा व सामाजिक सुविधांची कामे सदर अभियानांतर्गत घेताना सेवेच्या मानकाप्रमाणे किंवा नियोजनाच्या मानकाप्रमाणे तूट असल्यास आवश्यक सुविधा निर्माण करण्याकडे विशेष लक्ष देण्यात यावे.

२. अभियानांतर्गत अनुज्ञेय कामे :-

महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान (जिल्हास्तर) या अंतर्गत कोणत्याही एका कामासाठी रुपये १० कोटीच्या कमाल खर्च मर्यादेत खालील क्षेत्रात कामे अनुज्ञेय राहतील :-

१. पाणी पुरवठा व मल:निस्सारण व नागरी स्वच्छता :-

- i. पाणी पुरवठा व मल:निस्सारण व्यवस्थेचे बळकटीकरण किंवा विस्तारीकरण करणे, जुन्या जल/मल वाहिन्याच्या ठिकाणी नव्या जल/मलवाहिन्या टाकणे.
- ii. पाणी पुरवठा करण्यासाठी टाकीचे बांधकाम करणे अथवा पंपिंग स्टेशन बांधणे.
- iii. शासनाच्या पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक :- सुनिअ-२०१०/प्र.क्र. १३२/पापु-२२, दिनांक १९ जुन, २०१० नुसार सार्वजनिक पाणी केंद्र उभारणे.
- iv. विकेंद्रीत मल:निस्सारण व्यवस्था निर्माण करणे, लहान मलप्रक्रिया केंद्र उभारणे.
- v. पाणी पुरवठा व मल:निस्सारण व्यवस्थे अंतर्गत करावयाच्या (अ) पाणी लेखापरीक्षण, (ब) उर्जा लेखापरीक्षण, (क) वैयक्तिक नळ जोडणीस पाण्याचे मीटर बसविणे इत्यादी. सुधारणा राबविणे.

२. घनकचरा व्यवस्थापन :-

घनकचरा व्यवस्थापनांतर्गत सविस्तर प्रकल्प अहवाल (DPR) तयार करणे, सदर प्रकल्प अहवालानुसार भांडवली स्वरूपाची कामे करणे. (उदा. घनकचरा व्यवस्थापनासाठी आवश्यक असलेले कचराकुंड्या, कंटेनर्स व इतर आवश्यक साहित्य शासनाच्या विहित कार्यपद्धतीनुसार खरेदी करणे. तसेच क्षेपणभूमीवर घनकचरा प्रक्रिया संयंत्र उभारणे व शास्त्रोक्त पद्धतीने क्षेपणभूमीचा विकास करणे) अशा स्वरूपाची कामे घेता येतील.

३. नागरी दळणवळण साधनांचा विकास :-

या अंतर्गत नागरी रस्ते व लहान पूल, पादचारी पूल, उड्डाणपूल (FOB) भुयारी रस्ते (RUB) पर्जन्य जलवाहिन्या, वाहतूक नियंत्रण व्यवस्था (Traffic Signaling System), वाहनतळ, बस थांबे इत्यादी विकसित करण्यासंबंधी प्रकल्प हाती घेता येतील.

४. सामाजिक पायाभूत सुविधांचा विकास :-

- विकास आराखड्यातील आरक्षणे विकसित करणे व त्यासाठी भूसंपादन करणे.
- अंगणवाडी/बालवाडी बांधणे.
- नाट्यगृह/प्रेक्षागृह/सभागृह/ग्रंथालय बांधणे तसेच क्रिडांगणाचा विकास करणे व स्टेडियम बांधणे.
- स्मशानभूमीचा विकास करणे.
- उद्याने विकसित करणे व तलाव विकसित करणे.
- पर्जन्य जलसंचय/जलसंवर्धनाचा प्रकल्प राबविणे.

५. अपारंपारिक ऊर्जा स्रोत विकास :-

नागरी रस्त्यावरील पथदिव्यांमध्ये ऊर्जा बचतीच्या योजना राबविणे तसेच नागरी भागात सौर ऊर्जेवर आधारित पथदिवे बसविणे.

६. शालेय शिक्षणाशी निगडित पायाभूत सुविधांचा विकास :-

या अंतर्गत नागरी भागात विहित मानकानुसार शालेय शिक्षणासाठी सार्वजनिक क्षेत्रात आवश्यक पायाभूत सुविधा (उदा. शाळा इमारत, वसतिगृह, इ.) निर्माण करण्याकामी उपाययोजना हाती घेता येतील.

७. नागरी आरोग्याशी निगडित पायाभूत सुविधांचा विकास :-

या अंतर्गत नागरी भागात विहित मानकानुसार सार्वजनिक क्षेत्रात आरोग्यविषयक पायाभूत सुविधा निर्माण करणे (उदा. रुग्णालय इमारत बांधणे, रुग्णालयासाठी आवश्यक उपकरणे व रुग्णवाहिका खरेदी करणे इत्यादी) अशा स्वरूपाच्या उपाययोजना हाती घेता येतील.

८. संकीर्ण कामे :-

विविध प्रकारची लोकोपयोगी किरकोळ कामे (उदा. दारिद्रेषेखालील व्यक्तींकरिता लोकसेवा केंद्र/आधार केंद्र निर्माण करणे, महानगरपालिका/नगरपालिकांत वाणिज्यिक संकुल निर्माण करणे, फेरीवाला क्षेत्र विकसीत करणे, कत्तलखाना उभारणे इत्यादी)

३. अभियानांतर्गत प्रकल्पांसाठी अर्थसहाय्य मंजूर करण्याची कार्यपद्धती :-

- महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान (जिल्हास्तर) या अंतर्गत जिल्ह्यातील सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या अनुज्ञेय प्रकल्पांच्या तरतुदीच्या उपलब्धतेनुसार अर्थसहाय्यासाठी विचार करता येईल.
- जिल्हा नियोजन समितीने महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान (जिल्हास्तर) साठी वार्षिक तरतूद करण्याच्या दृष्टीने जिल्ह्यातील सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून पुढील आर्थिक वर्षात हाती घ्यावयाचे प्रकल्प प्रस्ताव ढोबळ अंदाजपत्रकासह जिल्हाधिकारी कार्यालयास प्राप्त करून घ्यावेत. जिल्ह्यातील सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे प्रस्ताव ढोबळ अंदाजपत्रकासह

प्राप्त झाल्यानंतर जिल्हाधिकारी यांनी प्राप्त अनुज्ञेय प्रस्तावांच्या आधारे जिल्हा योजनेकरिता उपलब्ध वित्तीय आकाराचा विचार करून प्रस्तुत अभियानाकरिता उचित तरतुद करण्याचा प्रस्ताव जिल्हा योजनेतर्गत जिल्हा नियोजन समितीच्या मंजूरीस्तव सादर करावा. त्या अनुषंगाने जिल्हा नियोजन समितीने प्रस्तुत अभियानासाठी मंजूर केलेला नियतव्यय सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना कळविण्यात यावा व त्यांच्याकडून प्रस्तावित प्रकल्पांचे सविस्तर प्रकल्प आराखडे मागविण्यात यावेत.

- iii. महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान (जिल्हास्तर) या अंतर्गत हाती घ्यावयाच्या प्रकल्पांच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालांचे तांत्रिक मुल्यमापन संबंधित क्षेत्रातील जिल्हास्तरीय यंत्रणांमार्फत उदा. सार्वजनिक बांधकाम विभाग, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण इत्यादी यंत्रणांच्या जिल्हास्तरीय कार्यालयांमार्फत करून घेऊन संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या ठरावासह मंजूरी व निधी वितरणासाठी प्रस्ताव जिल्हाधिकारी यांचेकडे सादर करण्यात यावेत.
- iv. नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था या अभियानाच्या वित्तीय आकृतीबंधाप्रमाणे आपल्या प्रस्तावित प्रकल्पांच्या संदर्भात स्वहिश्याच्या रकमा कशाप्रकारे उभारणार आहेत- स्वतःच्या अर्थसंकल्पीय तरतुदीतून अथवा कर्जाद्वारे याबाबत त्यांनी स्पष्टीकरण देणे बंधनकार राहिल. नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था जर कर्ज न घेता आपल्या अर्थसंकल्पीय तरतुदीतून स्वहिश्याच्या रकमा उभारणार असतील तर या संदर्भात त्यांनी त्यांच्या अंदाजपत्रकात प्रस्तावित प्रकल्पांकरीता विवक्षितपणे तरतूद करणे आवश्यक राहिल. जर स्वहिश्याच्या उभारणीसाठी कर्ज आवश्यक असेल तर त्यांना सदर कर्ज महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट कंपनी लिमिटेड (MUIDCL) किंवा इतर वित्तीय संस्थांमार्फत घेण्याची मुभा राहिल. नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था जर MUIDCL किंवा इतर वित्तीय संस्थांकडून कर्ज घेणार असेल तर जिल्हाधिकाऱ्यांकडे सविस्तर प्रकल्प अहवाल सादर करतेवेळी सविस्तर प्रकल्प अहवाला समवेत, या संदर्भात MUIDCL किंवा इतर वित्तीय संस्थेकडून आपल्या आर्थिक क्षमतेची तपासणी करून घेऊन आवश्यक पत सक्षमतेबाबत MUIDCL/वित्तीय संस्थेचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल. प्रस्तावित प्रकल्पाकरिता आवश्यक वित्तीय तरतूद उपलब्ध असल्याची व्यवस्था (Financial Closure) आहे. हे प्रकल्प प्रस्ताव सादर करतेवेळी नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने आपल्या वार्षिक अंदाजपत्रकाची प्रत अथवा MUIDCL/वित्तीय संस्थांकडून प्राप्त झालेल्या पत-सक्षमतेच्या प्रमाणपत्राची प्रत सोबत जोडून सिध्द करणे बंधनकारक राहिल.

सदर महाभियानांतर्गत प्रकल्पांची आखणी करताना सार्वजनिक-खाजगी सहभाग तत्वावर प्रकल्प राबविण्याची शक्यता विशेषत्वाने पडताळून पहाण्यात यावी.

- v. जिल्हाधिकारी यांनी प्राप्त प्रकल्प अहवालांची अनुज्ञेयता व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी सादर केलेले वित्तीय उपलब्धता प्रमाणपत्र (Financial Closure) तपासून निधीच्या उपलब्धतेनुसार अशा प्रकल्पांना पुढील सर्वसाधारण अटीच्या अधीन राहून मंजूरी प्रदान करण्याची कार्यवाही करावी :-

- १) जिल्हा योजनेत प्रस्तावित केलेल्या नियतव्यय मर्यादेतून अपूर्ण कामांना लागणारा निधी वजा करून उर्वरित रकमेच्या दिडपट मर्यादेतीलच नवीन कामे मंजूर करणे बंधनकारक राहिल.

- २) जिल्हा वार्षिक योजनेतून घेण्यात येणारी कामे दोन वर्षांच्या कालावधीत पूर्ण करणे आवश्यक राहिल.
- ३) (अ) महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान (जिल्हास्तर) अंतर्गत नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने प्रकल्पांकरीता अर्थसहाय्य मिळविण्याकरिता खालील सुधार कार्यक्रम मान्य करणे बंधनकारक राहिल व याबाबत ठराव करणे आवश्यक राहिल:-
- द्विनोंद लेखा पद्धतीचा अवलंब करणे.
  - महानगरपालिका/नगरपालिका यांच्या कामकाजाचे संगणकीकरण करणे.
  - मालमत्ता कर विषयक सुधारणा.
  - उचित उपभोक्ता आकार वसुली संबंधी सुधारणा.
  - नागरी क्षेत्रातील गरीबांसाठी अर्थसंकल्पात विवक्षित निधीची तरतूद करणे.
- (ब) वरील सुधारणा कालबद्ध कार्यक्रमानुसार राबविण्यासंबंधी संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था व जिल्हाधिकारी तथा सचिव, जिल्हा नियोजन समिती यांच्यामध्ये करारनामा करणे अनिवार्य राहिल.

४. अभियानांतर्गत अनुज्ञेय अर्थसहाय्य :-

(अ) महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान (जिल्हास्तर) या अंतर्गत हाती घ्यावयाच्या पायाभूत सुविधांशी निगडित प्रकल्पांना वर नमूद केल्यानुसार जिल्हाधिकाऱ्यांकडून प्रशासकीय मंजूरी प्रदान करण्यात आल्यावर अशा प्रकल्पांखाली नमूद केलेल्या सुधारीत वित्तीय आकृतीबंधानुसार अर्थसहाय्य देय व अनुज्ञेय राहिल :-

अ.क्र.	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था	प्रकल्पाच्या मंजूर किंमतीपैकी	
		अनुदान	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा हिस्सा
१.	“ड” वर्ग मनपा	७० टक्के	३० टक्के
२.	“अ” वर्ग नपा	७५ टक्के	२५ टक्के
३.	“ब” वर्ग नपा	८५ टक्के	१५ टक्के
४.	“क” वर्ग नपा/ नगरपंचायती	९० टक्के	१० टक्के

(ब) या महाभियानांतर्गत मंजूर प्रकल्पांसाठी कर्ज स्वरूपातील रकमा महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट कंपनी लि. (MUIDCL) या शासनप्रणित कंपनीमार्फत निधीच्या उपलब्धतेनुसार व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या आर्थिक क्षमतेप्रमाणे उपलब्ध करून देण्यात येतील. मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (MMRDA) यांच्या कार्यक्षेत्रातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना या अभियानांतर्गत मंजूर प्रकल्पांसाठी कर्जाचा हिस्सा मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्र विकास प्राधिकरणामार्फतही प्राधिकरणाच्या मंजूरीने उपलब्ध होऊ शकेल किंवा Mumbai Mega City Scheme Revolving Fund मधूनही मंजूर करता येईल.

(क) मंजूर प्रकल्पांना अनुज्ञेय अनुदान तीन टप्प्यात मंजूर करण्यात येईल. अनुदानाचा पहिला ३३ टक्के भाग प्रकल्प मंजुरीनंतर वितरीत करण्यात येईल. त्यानंतर नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेस आवश्यक असल्यास कर्जाची रक्कम वर नमूद केल्याप्रमाणे मंजूर व वितरीत करण्यात येईल. उर्वरित ३३ टक्के अनुदान प्रथम टप्प्याच्या अनुदानाच्या व त्या प्रमाणात नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या हिश्याच्या ७० टक्के रक्कम खर्च झाल्याबाबत उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतर व उर्वरित ३३ टक्के भाग पहिल्या दोन टप्प्यांच्या अनुदानाच्या व त्या प्रमाणात नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या हिश्याच्या रक्कम खर्च झाल्याबाबत उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतर वितरीत करण्यात येईल.

५. संदर्भाधीन दिनांक ०८.११.२०१० च्या शासन निर्णयान्वये नगरोत्थान महाभियान (जिल्हास्तर) मध्ये यापूर्वी मंजूर प्रकल्पांना उपरोक्त परिच्छेद ४ प्रमाणे सुधारित वित्तीय आकृतीबंध लागू करण्याबाबतच्या अटी व शर्ती :-

[i] संदर्भाधीन दिनांक ०८.११.२०१० च्या शासन निर्णयान्वये यापूर्वी मंजूर झालेल्या व अद्याप अपूर्ण असलेल्या प्रकल्पांसाठी वरील वित्तीय आकृतीबंधाप्रमाणे अनुदान अनुज्ञेय होण्यासाठी खालीलप्रमाणे नमूद सुधारणा /अटी व शर्तीची पूर्तता करणे संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेवर बंधनकारक राहिल :-

- द्विलेखा नोंद पद्धतीचा अवलंब करणे.
- संबंधित महानगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपंचायती यांच्या कामकाजाचे पूर्ण संगणकीकरण करणे.
- मालमत्ता कर विषयक सुधारणा.
- पर्जन्य जल संचय (Rain Water Harvesting)
- नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या कार्यक्षेत्रात पाणी बचतीच्या उपाययोजना राबविणे.

[ii] या शासन निर्णयाच्या परिच्छेद ४ मध्ये नमूद सुधारित वित्तीय आकृतीबंधाप्रमाणे निधी प्राप्त होण्यासाठी संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने सुधारित वित्तीय आकृतीबंधाच्या प्रमाणानुसार देय होणारा त्यांचा हिस्सा, योजनेसाठी यापूर्वी उघडलेल्या स्वतंत्र बँक खात्यामध्ये प्रथम जमा करणे आवश्यक राहिल. त्यानंतरच संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था सुधारित आकृतीबंधाप्रमाणे शासनाचे अनुदान मिळण्यास पात्र ठरतील.

[iii] या शासन निर्णयामध्ये नमूद सुधारित वित्तीय आकृतीबंधाप्रमाणे अनुदान प्राप्त होण्यासाठी संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने सदर योजनेतर्गत मंजूर प्रकल्प विहित कालावधीत पूर्ण करत असल्याबाबतचे हमीपत्र संयुक्तरित्या “ड” वर्ग महानगरपालिकेच्या संदर्भात संबंधित महापौर व आयुक्तांच्या स्वाक्षरीने, व नगरपरिषद/ नगरपंचायतीच्या संदर्भात संबंधित मुख्याधिकारी व अध्यक्षांच्या स्वाक्षरीने, तसेच संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने त्याबाबतचा ठराव सादर करणे आवश्यक राहिल.

वरीलप्रमाणे नमूद कार्यवाही पूर्ण केल्यानंतरच सुधारित वित्तीय आकृतीबंधानुसार अनुदान मंजूर करण्याची कार्यवाही जिल्हाधिकारी यांचेकडून केली जाईल.

६. निविदा प्रसिद्ध करणे,कार्यादेश देणे व काम सुरू करण्यासाठी कालमर्यादा:- प्रक्रिया अभियानांत (जिल्हास्तर) मंजूर प्रकल्पास पहिल्या हप्त्याचा निधी वितरीत केल्यानंतर एक महिन्याच्या कालावधीत निविदा

काढणे व तीन महिन्यांच्या कालावधीत कार्यादेश देणे व १०१ व्या दिवसापूर्वी कामाचा प्रत्यक्ष प्रारंभ करणे बंधनकारक राहिल. यानुसार कार्यवाही न झाल्यास संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेस अशा प्रकल्पासाठी मंजूर केलेला निधी त्यावरील व्याजासह परत करणे आवश्यक राहिल.

७. **प्रदान करताना स्वहिश्यातूनही करणे:-** या अभियानांत (जिल्हा स्तर) मंजूर प्रकल्पास जिल्हाधिकारी यांनी संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेस राज्यशासनाचा हिस्सा मंजूर केल्यानंतर त्यामधून खर्च करताना प्रत्येक टप्प्यावर प्रत्येक देयकामध्ये राज्यशासनाच्या हिश्यामधून जेवढी रक्कम प्रदान होणार असेल त्याप्रमाणात संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेने स्वहिश्याची रक्कम प्रदान करावी. यामुळे अशा योजनेत स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा हिस्सा एकाच वेळी भरण्याची वेळ येणार नाही.

८. **निधी न वळवणे:-** महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान (जिल्हास्तर) मधील मंजूर प्रकल्पांसाठी जिल्हाधिकारी यांनी मंजूर केलेला निधी व त्यावर मिळालेले व्याज फक्त त्याच प्रकल्पासाठी वापरता येईल व ते अन्य कोणत्याही कामासाठी वळवता किंवा वापरता येणार नाही.

९. **प्रकल्प पूर्ण करण्याची कालमर्यादा व जबाबदारी:-** महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान (जिल्हास्तर) मधील प्रकल्प त्या प्रकल्पास पहिल्या हप्त्याच्या निधी वितरणाच्या आदेशात नमूद केलेल्या कालावधीत पूर्ण करणे बंधनकारक राहिल. असे प्रकल्प त्या कालमर्यादेत पूर्ण होतील याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित आयुक्त, महानगरपालिका/मुख्याधिकारी, नगरपरिषद यांच्यावर राहिल.

१०. **सर्व उपांगांसाठी एकत्रित निविदा प्रक्रिया:-** महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान (जिल्हास्तर) मधील प्रकल्पाच्या सर्व उपांगांसाठी एकत्रित निविदा प्रक्रिया पूर्ण करणे बंधनकारक राहिल. कोणत्याही परिस्थितीत कामाचे तुकडे पाडून निविदा काढण्यात येऊ नयेत. या सूचनेचे उल्लंघन केल्यास ती गंभीर अनियमितता मानली जाईल. निविदा प्रक्रिया पूर्ण केल्यानंतर कार्यादेश उपांगनिहाय देता येतील. पाणी पुरवठा प्रकल्पांसाठी शासन परिपत्रक नगर विकास विभाग क्रमांक संकीर्ण -२०१६/प्र.क्र. २८/नवि ३३, दिनांक १७.०२.२०१६ अन्वये विहित केलेली कार्यपद्धती अवलंबण्यात यावी.

११. **शाश्वत फलित:-** या अभियानांतर्गत हाती घेण्यात येणाऱ्या प्रकल्पांचे शाश्वत फलित (Permanent Outcome) निश्चित करण्यात यावे व प्रकल्प पूर्ण होताना साध्य फलिताचा आढावा घेण्यात यावा.

१२. **पर्यवेक्षण व संनियंत्रण :-** महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान (जिल्हास्तर) अंतर्गत घेण्यात येणाऱ्या कामांवर जिल्हाधिकाऱ्यांनी पर्यवेक्षण व संनियंत्रण ठेवावे. यासाठी नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २००८/१३३८/प्र.क्र. १७१/०८/नवि-२०, दिनांक २ मार्च, २००९ नुसार कामांचे लेखापरिक्षण करण्यासाठी त्रयस्थ पक्षाकडून या कामाची तांत्रिक तपासणी करणे अनिवार्य राहिल. सदर तपासणीचा खर्च सविस्तर प्रकल्प अहवालात समाविष्ट करणे अनुज्ञेय राहिल.

१३. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आलेला असून त्याचा संकेतांक २०१६०५१७१०५८४२०२२५ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने

(पां.जो. जाधव)

सह सचिव

नगर विकास विभाग

प्रत,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव
- २) मा. राज्यमंत्री (नवि) यांचे खाजगी सचिव
- ३) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) प्रधान सचिव (नवि -१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, मुंबई.
- ११) महालेखाकार (लेखा व अनुज्ञेयता) -१, मुंबई.
- १२) महालेखाकार (लेखा व अनुज्ञेयता) -२, नागपूर.
- १३) संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
- १४) अधिदान व लेखा अधिकारी (फोर्ट), मुंबई.
- १५) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड ट्रस्टी कंपनी लिमिटेड
- १६) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट कंपनी लिमिटेड
- १७) सर्व विभागीय आयुक्त
- १८) सर्व जिल्हाधिकारी
- १९) संचालक, नगर रचना, पुणे.
- २०) आयुक्त व संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई.
- २१) आयुक्त, सर्व महानगरपालिका/मुख्याधिकारी सर्व नगरपरिषदा
- २२) निवड नस्ती (नवि-३३)